

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน บุคคลที่สามารถใช้ภาษาได้ดีย่อมดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทำให้สามารถประกอบธุรกิจการงานและการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้วยความสำคัญดังกล่าวจึงจำเป็นที่คนไทยทุกคน ทุกสาขาอาชีพต้องตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย ศึกษา เรียนรู้ และพัฒนาทักษะภาษาไทยให้สามารถใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างมีคุณภาพ สร้างสรรค์ เหมาะสมกับวัฒนธรรม กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งอนุรักษ์สืบสานภาษา วรรณคดี และวรรณกรรมของชาติให้คงอยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป (ศิริอร อินทร์ตลาดชุม. 2546 : 27)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระ การอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดี และวรรณกรรม ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนอกจากจะมุ่งเน้นพัฒนาทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ยังมีจุดเน้นสำคัญอีกหลายประการ เช่น การสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ภาษาในการแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราว ความคิด ความรู้สึกความต้องการของผู้อื่น เป็นต้น ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทยจึงเป็นทักษะการใช้ภาษาที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ โดยที่การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ หากผู้เรียนมีทักษะการใช้ภาษาดังกล่าว จะช่วยให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำเพื่อเรียบเรียงความคิด ความรู้ได้เหมาะสม ตลอดจนเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพตามกฎเกณฑ์ ความหมาย กาลเทศะและบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 ก : 3-29)

การอ่าน เป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารจึงมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น เช่น สังคมข่าวสาร เนื้อหาสาระทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ดังนั้น ผู้มีทักษะในการอ่านหรือมีความสามารถในการอ่าน จึงอ่านได้รวดเร็ว อ่านได้ถูกต้อง และอ่านได้หลายภาษา จึงมีโอกาสประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านสังคม ด้านการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนด้านข่าวสารข้อมูล ได้ก้าวไกลและทันสมัยกว่าผู้ที่ขาดทักษะในการอ่าน (พรทิพย์ ชาตะรัตน์. 2546 : 59)

การเขียน เป็นทักษะอย่างหนึ่ง เป็นการสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสาร และจินตนาการ จากผู้เขียน ไปสู่ผู้อ่าน (ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2540 : 169) นอกจากนี้ การเขียนยังเป็นการที่มนุษย์ต้องการที่จะถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและความในใจของตนเองออกมาให้ผู้อื่นทราบ โดยเขียนเป็นสัญลักษณ์แทนความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและความในใจเหล่านั้น (อัมรา ศรีเกณ. 2553 : 44) ซึ่งในชีวิตประจำวันของเราจะสังเกตได้ว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ใช้บ่อยที่สุด ดังนั้น ทักษะการเขียนจึงเป็นเรื่องค่อนข้างยากกว่าทักษะอื่น ๆ เนื่องจากเราไม่ได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่ ทำให้หลายคนเป็นเพียงเขียนได้ ไม่ใช่เขียนเป็น การฝึกการอ่าน การเขียนคำยาก ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด คำที่มี ร ล ว ควบกล้ำ และคำที่มีตัวการ์นต์ จะเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการศึกษาที่สูงขึ้น

การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นการเรียนการสอนภาษาของชาติการที่จะสอนภาษาไทยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กันทั้งทักษะการรับเข้ามา คือ การอ่านและการฟัง กับทักษะการถ่ายทอดออกไป คือ การพูดและการเขียน ซึ่งเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ และความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงชั้นแรกของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เด็กจะต้องพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มอื่น ๆ ทักษะเหล่านี้ ได้แก่ ทักษะด้านการอ่าน การเขียน และทักษะคณิตศาสตร์แบบฝึกหรือแบบฝึกทักษะเป็นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยในการฝึกทักษะและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร หากสร้างแบบฝึกตามหลักจิตวิทยา ซึ่งธอนด์โคค ได้อธิบายไว้ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้มีการฝึกฝน หรือทำซ้ำในสิ่งนั้นบ่อย ๆ เพราะถ้าได้ฝึกซ้ำบ่อย ๆ ย่อมเกิดความชำนาญ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 ก : 96) อธิบายว่า การฝึกการอ่าน การเขียนที่ถูกวิธีต้องอาศัยการฝึกซ้ำ ทำทบทวนบ่อย ๆ ผู้เขียนจึงจะจำ ได้ และ

วิธีที่จะฝึกทักษะทางภาษาได้ผลดีวิธีหนึ่ง ก็คือ การฝึกทักษะด้วยแบบฝึก เพราะแบบฝึกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการสอนภาษา แบบฝึกเป็นเทคนิค การสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่งคือ การให้นักเรียนทำแบบฝึกมาก ๆ จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดี เพราะนักเรียนจะได้นำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินตนเองได้ ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องาน ที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนได้ฝึกทักษะของตนเองโดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น ๆ เนื่องจากแบบฝึกทักษะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและแบบฝึกยังช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาของนักเรียนให้คงทนได้อีกด้วย

นอกจากนี้หากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้แสดงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มที่รู้สึกชอบ และสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในกลุ่มแล้วก็จะส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ที่จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มจะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้สามารถอ่านและเขียนได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ยังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเองของเพื่อนร่วมกลุ่มและเพื่อนร่วมชั้นช่วยให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขไปด้วย วิธีการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD เป็นการสอนอีกวิธีหนึ่งที่ตอบสนองหลักการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเป็นวิธีการสอนที่ออกแบบกิจกรรมโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันในกลุ่มย่อย ๆ เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในพื้นที่มากกว่าการแข่งขันกันตัวต่อตัว สมาชิกในกลุ่มต้องทำแบบทดสอบรายบุคคล และจะมี “คะแนนพิเศษ” ให้สมาชิกที่ทำคะแนนได้ดีเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างมากในการสอบแต่ละครั้ง (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2545 : 168)

สภาพปัญหาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านจัวบา ที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนและเป็นครูประจำชั้น ในระหว่างปีการศึกษา 2552 ถึง 2553 พบว่า นักเรียนบางคนยังอ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่มีทักษะในการอ่าน อ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง และไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่าน ซึ่งสาเหตุอาจมาจากนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นชั้นเรียนที่นักเรียนต้องปรับตัวในการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนบางคนไม่มีความพร้อมในการเรียน ขาดแคลนสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่จะส่งผลให้ผู้เรียนอ่านและ เขียนไม่คล่อง นอกจากนี้ผลการประเมินผลการเรียน

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนชุมชนบ้านจัววาในปีการศึกษา 2553 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนและการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 52.35 และ 55.46 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ 75.00 (โรงเรียนชุมชนบ้านจัววา. 2553 : 12-13) ทั้งนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการอ่านและการเขียนต่ำ อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นระดับชั้นที่ครูต้องให้การเอาใจใส่เป็นพิเศษเรื่องของการอ่าน การเขียน เป็นขั้นที่เริ่มต้นในการเรียน และครูยังขาดเทคนิคในการสอนการอ่าน การเขียน ขาดสื่อการเรียน การสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของนักเรียน (กรมวิชาการ. 2540 : 45)

ด้วยความสำคัญและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกทักษะ ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และแก้ไขสภาพปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

การพัฒนาการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกทักษะ ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยาก ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยากด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยาก ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยาก ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สมมุติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนคำยาก ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชน บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนรู้ การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกทักษะ ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกทักษะ ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. เนื้อหาที่นำมาใช้ในการทดลอง ได้แก่ คำที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทยพื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต เล่มภาษาพาทีและวรรณคดีลำน้ํา ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 กำหนดให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ควรรู้จำนวน 1,098 คำ โดยคัดเลือกคำที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านจัวบา มีปัญหาการอ่านและการเขียน ผิด ร้อยละ 50 ขึ้นไป ประกอบด้วยคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด คำที่มี ร ล ว ควบกล้ำ และ คำที่มีตัวการ์นต์ ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยาก จำนวน 6 ชุด ดังนี้

3.1 ชุดที่ 1 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่ก จำนวน 7 คำ คำที่ใช้ฝึกได้แก่ ความสุข โขด ภาค เมฆ โรค เลข สุนัข

3.2 ชุดที่ 2 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กต จำนวน 7 คำ คำที่ใช้ฝึกได้แก่ กระดาษ ชีวิต ปรากฏ ประโยชน์ พืช เสรีจ สัตว์

3.3 ชุดที่ 3 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน จำนวน 7 คำ คำที่ใช้ฝึกได้แก่ ทหาร บริวาร โบราณ ปัญญา อาคาร อาจารย์ อาหาร

3.4 ชุดที่ 4 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กบ จำนวน 7 คำ คำที่ใช้ฝึกได้แก่
เคารพ ไชยลาภ บาป บุปผาชิราฟ โลกมาก สุภาพ

3.5 ชุดที่ 5 คำที่มี ร ล ว ควบกล้ำ จำนวน 7 คำ คำที่ใช้ฝึกได้แก่ กวาด เกลียด ขวาง
ครอบครวั ควาย แปร่ง เพลง

3.6 ชุดที่ 6 คำที่มีตัวการ์ันต์ จำนวน 7 คำ คำที่ใช้ฝึกได้แก่ ชื่อสัตย์ โทรทสน์
บริสุทธิ ประดิษฐ์ ประสงค์ พืชพันธุ์ พระสงฆ์

ในแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำยาก ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD แต่ละชุด
ประกอบด้วยแบบฝึก 6 แบบฝึก ดังนี้

- แบบฝึกที่ 1 ให้นักเรียนนำภาพและตัวอักษรมาประสมเป็นคำ
- แบบฝึกที่ 2 ให้นักเรียนเขียนคำอ่านให้ถูกต้อง
- แบบฝึกที่ 3 ให้นักเรียนเติมพยัญชนะที่หายไปให้เป็นคำเขียนที่ถูกต้อง
- แบบฝึกที่ 4 ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้เขียนจับคู่ให้ตรงกับความหมาย
- แบบฝึกที่ 5 ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้แต่งประโยคให้ได้ใจความสมบูรณ์
- แบบฝึกที่ 6 ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้เติมลงในประโยคให้ถูกต้อง

4. สถานที่วิจัย

โรงเรียนชุมชนบ้านจัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

5. เวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนา หมายถึง การจัดการกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แบบฝึก
ทักษะ 6 ชุด ในการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยาก ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD สำหรับ
ใช้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านจัวบา เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ที่สูงขึ้น

การสอนแบบ STAD (Student Teams -Achievement Divisions) หมายถึง การออก
แบบการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่เน้นการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบ
ฝึกทักษะประกอบการจัดการกิจกรรม ที่กำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกัน
เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน เป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2-3 คน และนักเรียนอ่อน 1 คน โดย
กำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้วทำการทดสอบความรู้

คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำมาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนใช้เทคนิคเสริมแรง สมาชิกกลุ่มมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

แบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกหัดที่ใช้ฝึกปฏิบัติให้นักเรียนเกิดทักษะความชำนาญในการอ่านและเขียน เรื่อง การอ่านและการเขียนคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 6 เรื่อง ดังนี้

- เรื่องที่ 1 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่ก
- เรื่องที่ 2 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่ก
- เรื่องที่ 3 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่ก
- เรื่องที่ 4 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่ก
- เรื่องที่ 5 คำที่มี ร ล ว ควบกล้ำ
- เรื่องที่ 6 คำที่มีตัวการันต์

คำยาก หมายถึง คำที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทยพื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต เล่มภาษาพาทีและวรรณคดีลำนำ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 กำหนดให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ควรรู้จำนวน 1,098 คำ ซึ่งเป็นคำที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านจัวบา มีปัญหาการอ่านและการเขียนผิด ร้อยละ 50 ขึ้นไปถือว่าเป็นคำยาก

ทักษะการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ทักษะการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนรู้เรื่อง การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกทักษะ ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ หมายถึง คุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยาก ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยท้ายบทเรียนแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยาก ในแต่ละเรื่องร่วมกัน

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

ค่าดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน ที่เรียนรู้เรื่อง การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกทักษะ ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนที่ทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนและคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

ความพึงพอใจ หมายถึง คะแนนจากการประเมินอารมณ์ ความรู้สึกเชิงบวก ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยาก ด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนคำยากได้ถูกต้อง ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. นักเรียนได้ฝึกการทำงานกลุ่ม และได้พัฒนาทักษะทางสังคม รวมทั้งตระหนักในคุณค่าของตนเอง
3. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยากได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ครูได้ทราบความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยวิธีการสอนแบบ STAD เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ครูผู้สอนระดับชั้นอื่น ๆ สามารถนำวัตกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นแนวทางในระดับชั้นอื่น ๆ ได้
6. โรงเรียนมีแบบฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนคำยาก สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน